

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Nazaj v cerkev!

III.

Tako in nič drugače mora razumen in razsoden človek raztolmačiti in obsoditi življenje in »delovanje« naših lakomnih in srboritih političnih duhovnikov, pa naj ga ti še tako po katoliško psujejo, obrekujejo ter preganjajo s svojo krščansko ljubeznijo. Zato pa, kolikor huje divjajo proti komu ti katoliški divjaki, toliko z večjim zadoščenjem in obenem z zaničevanjem in studom mora on gledati nanje! Saj vidi med njimi in njihovimi spekulantskimi posvetnimi pomočniki premnogo takih, ki so se z nepoštenimi, podlimi in brezvestnimi dejanji do svojih bližnjih tako umazali, da že zdavno več ne spadajo med poštene in dostojne ljudi in niso vredni, da jim dober in pravičen človek pljune v obraz. Z lažmi in sleparijami zbirajo okrog sebe trume revnega in nevednega ljudstva, da iztiskajo milijone iz njih za svoje nenasitne bisage!

Če pa jim poveš, da to, kar počenjajo s svojimi umazanimi deli v imenu vere in katoliške cerkve, ni lepo, ni pošteno, ni krščansko, ni v čast njim, še manj pa krščanstvu in da naj se vrnejo od teh posvetnosti nazaj v cerkev k cerkvenim naukom in izgledom, ako hočejo biti resnični in pravi zastopniki Kristusove vere in njegove cerkve, zatulili in planili bodo nate kakor stekli volkovi! Resnice jim torej ne smeš povedati, ker žive v krivicah in se resnice ter pravice boje in ogibljejo »kakor hudič križa«, čeprav se vedno imenujejo oznanjevalce najvišje resnice ter pravice in čeprav sta ti čednosti Bogu nad vse ljubi! In nobenih grdobj in hubobj se ne sramujejo, ako pričakujejo kakih samopašnih koristi od njih! Ljudje, ki so izgubili sramoto, pa so izgubili poštenje in spoštovanje do sebe in s tem so izgubili tudi pravico zahtevati, da bi jih spoštovali drugi!

Na stotine ver je na svetu in zatrjuje se nam, da je naša krščansko-katoliška vera najboljša in edino prava. Ne bomo o tej točki dalje razpravljali, ampak vprašamo samo: Ali oznanjevalci in zagovorniki tudi drugih ver počenjajo tako grde spekulacijske in umazane kramarije in mešetarije za svoje posvetne sebične namene s svojimi

verami kakor ravno premnogi katoliški duhovniki? Ali morejo tudi drugi duhovniki postati v taki množini taki nevredneži svojega stanu in taki sprideneži? Potem pa si še upajo tožiti in jadikovati ti duhovniški kramarji, da vera med kristijani peša! Lahko peša, ker je sami nič nimajo v srcih, ampak le na lažnivih jezikih za svoje politične nakane. Zato ni čudno, da se boljši in razsodnejši ljudje pohujšujejo nad njihovimi žalostnimi izgledi ter se trumoma obračajo od njih. Saj še naš preprosti kmet vedno pogostejše izraža svojo nevoljo o njih ter pristavlja: »Po farjih vera gor, po farjih vera dol!«

Prislo bo pa še hujše, kar zna še osodno postati zanje in za rimsko cerkev, ker nočejo videti in slišati, kako je začelo opasno vreti že tudi v najnižjih ljudskih slojih in kako oni neštevilni nasrečeneži, ki so bili zapeljani in osleparjeni na katoliški podlagi, srdito dvigajo pesti proti svojim brezvestnim tlačiteljem in jim odločno kličejo: Nazaj v cerkev in proč z vašimi umazanimi rokami od tega, kar ni vaše in kar vas ne briga!

Tako pa bi jim morali že pred več leti zaklicati tudi iz Vatikana, ako jim je kaj za ugled, čast in bodočnost svoje cerkve. In morda bi bili to že tudi storili že zaradi lastnih koristi, ako bi vedeli, kaj vse počenjajo okoli po svetu razni nevredni politični služabniki rimsko-katoliške cerkve. Pa kako bi to tudi izvedeli! Duhovniki ne poročajo kaj slabega o sebi v Vatikan, liberalnih listov pa tam menda tudi ne bero. A v takozvanih katoliških listih pišejo po svoji lažni navadi o samih slavnih delih in zmagah vrlih katoliških duhovnikov in drugih krščanskih mož, toda o tem, s kakšnimi nepoštenimi sredstvi in za kake slaboglasne klerikalne hinavce in koristolovce si, prepogostokrat bojujejo proti poštenim in vse časti vrednim ljudem, ne povedo ničesar! V Rimu so pa tudi zadovoljni in veseli, da se jim tja pošlje kolikor mogoče dosti denarja in nažene mnogoštevilne trume močno kosmatih ovac (romarjev) pod rimske škarje; na kak način in pod kakimi okoliščinami se vse to izvršuje, tega seveda ne vprašajo in ne preiskujejo.

Nazadnje pa je vendar tudi v Vatikan prismrdela klerikalna grdobija, a o tem prihodnjč.

Posojilnica v Radovljici.

Kakor prejšnja leta, kaže tudi preteklo leto nadaljni napredek našega zavoda, ki vživa naklonjenost in vsestransko zaupanje občinstva. V sledečem podajamo pre-

gledno sliko delovanja posojilnice v upravnem letu 1903. Vseh denarnih prejemkov je bilo K 945.548·86, izdatkov pa K 927.297·55. Koncem leta je štela zadruga 37 združnikov z 89 deleži à 200 K K 17.800·—

Hranilnih vlog se je vložilo K 507.699·12, dvignilo pa K 366.853·29, torej več vložilo K 140.845·83. Kapitalizovane obresti za leto 1903 znašajo K 56.380·47, torej so se vloge zvišale za K 197.226·30. Koncem leta 1902 znašale so vloge K 1.292.352·55, znašajo torej koncem leta 1903 K 1.489.578·85.

Posojil se je novih izplačalo K 271.598·92, vrnilo pa K 154.863·98, torej se je več posodilo K 116.734·94. Koncem leta 1902 je bilo stanje posojil K 1.045.768·09, torej znaša koncem leta 1903 K 1.162.503·03.

Naloženega denarja bilo je v raznih denarnih zavodih in v poštni hranilnici s kapitalizovanimi obrestmi vred K 358.788·31.

Cisti dobiček za leto 1903 znaša K 5.960·07. Po sklepu občnega zbora z dne 3. marca 1904 razdeli se ta dobiček naslednje: Združniki dobe $5\frac{1}{2}\%$ dividende od svojih deležev K 979·—, ravnateljstvo dobi v smislu pravil 5% od čistega dobička K 298·—. Nadalje se dovoli izvenredna nagrada članom ravnateljstva K 400·—, članom nadzorstva za pota in vožnje k sejам in naslednje podpore K 120·—, za obče koristne namene v prvi vrsti za sadjerejsko razstavo se da ravnateljstvu na razpolago K 100·—, narodnemu skladu v Celovcu K 50·—, podpor-nemu društvu za visokošolce na Dunaju K 20·—, podpor-nemu društvu za visokošolce v Gradcu K 40·—, di-jaški kuhinji v Kranju K 100·—, Ciril-Metodovi družbi K 50·—, za brizgalnico v Lescah K 30·—, za brizgalnico na Bohinjski Bistrici K 30·—, gasilnemu društvu na Je-senicah K 30·—, gasilnemu društvu v Lešah K 30·—, gasilnemu društvu na Bohinjski Beli K 30·—, gasilnemu društvu na Breznici K 30·—, gasilnemu društvu na Dovjem K 30·—, gasilnemu društvu na Bledu K 30·—, gasilnemu društvu v Begunjah K 30·—, gasilnemu društvu v Kropi K 30·—, gasilnemu društvu v Radovljici K 30·—, gasil-nemu društvu v Ljubnem K 30·—, gasilnemu društvu v Ribnem K 30·—, gas. društvu v Mošnjah K 30·—. Od ostanka

priklopi se: K 2577·— posebnemu rez. zakladu K 1.000·—, splošnemu K 2.383·07, skupaj torej K 5.960·07. Rezervna zaklada prejšnjih let sta znašala K 46.567·51 ter po pri-pisu od K 3.383·07 znašata sedaj K 49.950·58.

V Kranju, 14. maja.

Shod slovenskih akademikov se je vršil dne 30. m. m. na Dunaju z ozirom na zadnje dogodke na du-najskem vseučilišču in v svrhu manifestacije za slovensko univerzo v Ljubljani. Navzočih je bilo okrog 200 visoko-šolcev. O položaju na visokih šolah na Dunaju je govoril medicinec Hočevár. Za njim je jako lepo govoril pravnik Zerjav o slovenskem vseučilišču.

Zlindra iz ministrstva. «Slovenec» je naznanil, da je ministrstvo dovolilo «Združni zvezi» 13.000 kron podpore. «Slovenski Narod» naznanja, da je po njegovih informacijah na Dunaju poljedelsko ministertvo res sto-rilo ta velikanski škandal in za pokritje «revizijskih in upravnihskih stroškov» bivše «Gospodarske zveze» dovolilo za nazaj 13.000 kron podpore, in sicer za 1902. l. 5000 kron, za 1903. l. 8000 kron. Ta zlindra iz ministrstva smrđi do oblakov.

Iz Srbije. Radikalci so prepredili, da kralj Peter ne bo kronan, kakor je bilo nameravano, temveč samo maziljen. Voditelji radikalcev so namreč izjavili, da so principijalni republikanci, ki priznavajo le demokratično kraljestvo.

Tedenske politične vesti. Dne 5. t. m. je umrl slavni ogrski pisatelj, Maurus Jokai. — Hrvatska vlada je dovolila nastanjenje jezuitov v Zagrebu. — Te dni se je obhajala 223 letnica, odkar sta bila v dunajskem Novem mestu obglavljena velika hrvatska patrijota ban Peter Šubic-Zrinjski in knez Frankopan. — Dne 3. t. m. so se vršile v Varšavi velike demonstracije o priliki ob-letnice poljske ustave. 209 oseb je bilo na cesti aretovanih; nekega dijaka so kozaki ubili. — Državni zbor je odgođen.

Dopisi.

Iz Selc. Novopečeni poslanec France Demšar je postal sila ponosen na to, da so ga izvolili za poslanca

PODLISTEK.

Budnica

slovenskih nezavisnih naprednih kmetov.

Dovolj že dolgo časa mi
slovenski kmetje smo se dali
slepiti z vašimi lažmi
in zanje svojo moč dajali!

Na shode, v zборе vas vsak čas
smo pošiljali z naročili,
da glas povzdignete za nas;
vi pa le zase ste lovili
koristi, a za stan naš vi
kovali sužne ste vezí!

Dovolj že dolgo časa vam
redimo trotovska telesa;
posmrtni raj želite nam,
vam pa le tu je za nebesa!

Čemú ta vaš posvetni boj,
ta divji lov na premoženje,
ta zemski blišč, slasti napój,
če delate za duš življenje?
Kar treba za teló, pa že
vam drugi dobro preskrbé!

Dovolj že dolgo časa smo
za vas stradali, krvaveli;
trebuhi vam zatekli so,
mi shujšali smo, oslabeli!

In dási vsak ve, da naš stan
ljudem vsem živež prideluje,
povsod je le zaničevan,
naš stan zatira se najhuje;
a da takó se nam godí,
mi sami tega smo krivi!

Zakaj? Ker že predolgo v prah
pred vami padamo nečedno
in mesto mi vam, vi nam strah
v zadevah naših vseh ste vedno.

Kdor sam zavrže se takó
in noče pameti rabiti,
ki Bog jo dal mu, da si ž njó
življenje skusi osladiti,
za druge pa kot vol trpi,
ta spoštovanja vreden ni!

Kot mi živino nas v svoj voz
in pljug zapregate oblastno,
nas jahate vihlěč svoj nos,
mi pa pojemamo nečastno!

V palačah s polnimi kletmi,
z denarja kupi in dekleti
brez dela, truda in skrbi
vam preprijetno je živeti;
a kakšen je naš kmetski hram
in s čim in kdo v njem streže nam?!

In prav se nam godí! Zakaj
pa svoje moči in pravice

župniki, kapelani, babe in otroci. Že dosedaj mu je bilo županstvo malo mar, tako da je bil pravzaprav župan Frtičar. Sedaj se mu pa ne ljubi niti takih stvari, ki bi jih kot župan dolžan sam storiti. — Dne 4. majnika je bil živinski semenj. Živinske liste je podpisoval »razboriti« Prevc namesto župana. Njegova visokost France Demšar pa niti ni prišel na semenj. Mladi ljudje bi radi dobili poselske ali dalavske knjižice. Toda naše slavno županstvo nima enkrat teh, drugič drugih, tako da morajo delavci potem čakati, da si župan izposodi poselsko knjižico od sosednega županstva. Ampak v »Domoljubu« so ga pa dobro naslikali. Oj, blagor Francetu, ki je v najbolj lažnivem listu tako povzdignjen! Kadar bo deželni zbor zboroval, bo France lahko seboj vzel ta »Žgancovga«, da mu bo narekoval govor, ker je tako učen govornik.

Z Dolenjskega. Gospod urednik! Ker se še nihče izmed obiskovalcev (gojencev) deželne kmetijske šole na Grmu pri Rudolfovem ni oglasil na priobčeno v »Slovincu« štev. 87. z dne 18. aprila t. l. pod naslovom »Kmetijska šola na Grmu in nje učenosti«, vam pošljem nekaj odgovora v blagohotno porabo: »Slovenčev« dopisovalec si je ob času bikorejskega shoda v Rudolfovem ogledal zavod deželne kmetijske šole na Grmu s tem namenom, da bi neopravičeno javno blatil učno osobje, gojence in gospodarstvo zavoda. Na notico glede g. vodje R. Dolenca naj omenjam, da on rabi pri predavanju vedno, semintja humoristične, toda dostojne izraze, kar spričuje to, da se gojenci njegovih predmetov z veseljem in najrajše udeležujejo. Kar pa dopisnik omenja glede živinoreje, smatrali je iz dopisa tako, kakor da bi on želel gojiti živino v hlevu, podobnem hotelškemu salonu; kajti njemu gotovo ne zadostuje po vseh pravilih modro urejen goveji hlev tak, kakršnega ima deželna kmetijska šola na Grmu, v katerem se pa tudi gleda, da v njem vlada vseskozi strogi red in snaga. kakršna mora biti le v najvzornejšem hlevu. Kar se tiče glede učencev, omeniti mi je, da se ne more strožje postopati, kakor se postopa na tem zavodu, in zato se tam vsak učenec utrdi tako, da zamore v praktičnem življenju prenesti marsikaj slabega.

v boj nosimo za zemski raj,
ki drugim le deli sladščice!

Poglejmo krog, kakó vsak stan
za blagor svoj le se bojuje
in ne pusti, da ga tiran,
z močjo njegovo ponižuje
in z zlom življenje mu greni,
da sam se lože veseli!

Le kmetje mi se še slepó
tiranom črnim pokorimo,
in le za nas še greh je tó,
če sami kaj brez njih storimo!

Mar nismo tudi mi ljudje
in vredni boljšega življenja
kot nam želé ga in delé
vodniki naši, ki so mnenja,
da moramo ostati vsi
brezpravni sužnji njih vse dni!

Zakaj nam gláve dal je Bog,
oči, ušesa in možgane,
zakaj po dvoje rok in nog?
Mar le, da pitamo tirane?!

Predramimo se enkrat zé,
in zase delati začnimo,
tirane svoje pa v cerkvé,
kjer njih je posel, poženimo!
S tem bo naš stan otet, nebo
pa nas blagoslovilo bó!

Torej se navadijo tudi na strogi red in snago. Glede na to se Vam, dopisovalec »Slovenčev«, dovoljujem reči, da se Vi s kmetijstvom malo ali nič ne pečate, osobito praktično ne in zato Vam tudi ne zamerim, če si mislite gojenca kmetijske šole, ki je morda ravno prišel od praktičnega pouka ves utrujen od dela ter od rdeče ilovice grmskega posestva zamazan, da se Vam kot tak studi. Svetovati bi Vam bilo, da si, kadar pridete še v enak položaj, zavarujete vaš plemeniti želodeček pri kaki klerikalni zavarovalnici zoper nezgodo želodcev in njih izvrstnih snovi v njem. Kar ste pa, gospod dopisnik, omenili glede izpolnjevanja verskih dolžnosti gojencev, razume se v dopisu nekako tako, kakor bi v zavodu ob nedeljah in praznikih ne pošiljali učencev k službi božji. Gospod dopisnik, pridite, če hočete, koj prvo nedeljo v Šmihel, in ondi boste videli prikorakati kot stotnijo vojakov lepo obblečenih grmskih učencev, katere spremlja eden gg. praktičnih navoditeljev. in če vprašate taistega, kam pelje grmsko stotnijo, Vam bo odgovoril, da grejo v Šmihel k sv. maši. Učenci obiskujejo pa tudi popoldansko službo božjo ob nedeljah in praznikih in, ako prosijo, dovoli se jim po opraviilu do določene ure popoldne, da gredo v okolico na izprehod in dobi, kdor želi, tudi nekaj vinarjev za malo južino. Gre pa z njimi vedno en spremljevalec od gg. praktičnih navoditeljev, ki mora biti odgovoren za vsaki nered, ako bi znal nastati med učenci na izprehodu ali pa v cerkvi. G. dopisovalec »Slovenčev«, zakaj si niste povsem ogledali učni red, ki visi na stenah v učilnicah in bi se tam lahko osebno prepričali, da se gojenci v zavodu uče tudi verouk, istotako bi bil Vam gotovo drage volje na razpolago hišni red, kateremu se mora vsak strogo podvreči bodisi kot učenec ali pa službeno osobje. Če bi se bili Vi tako prepričali, gotovo bi v »Slovincu« dostojnejše pisali, ali bi pa sploh molčali, kar bi bilo za Vas še najbolje. Vi bi radi z Vašim dopisom šoli na ugledu mnogo škodili, pa kdor pozna stranko, ki išče zmage povsodi le z obstrukcijo, bo Vaš dopis sramotno obsojal. Dalje želite, g. dopisnik, da bi se v zaželeni kmetijski šoli na Gorenjskem vzgajali učenci vašega duha, da bodo znali le praktično delati in nič misliti kakor tisti voli, ki so po Gorenjskem upreženi še v rogove, in njih duševna izobrazba naj bi bila taka, da bi jo Vaš tabor boljše mogel izkoriščati. Gospod dopisovalec, to Vas in in Vaše pristaše v srce boli, kajne, ko vidite, da se semintja že nahaja tudi v navadni kmetijski hiši oseba, ki zna tudi kaj misliti in ne samo delati, in kot taki Vam ne poljubujejo rok, ampak Vas le dostojno pozdravljajo. Da imajo svoje napake izjemni absolvirani gojenci kmetijske šole, in da si izstopivši volijo druga službena mesta, temu vodstvo ni krivo; kajti pregovor pravi: Kakršno seme, tak je sad. Če učenec ni v šolo vstopil s poklicom, tedaj tudi ne bo ostal kmet. Da učenci, ki so obiskovali kmetijsko šolo na Grmu, nastopijo tudi druge odlične službe, to je lepo za ta zavod, v katerem se v tem kratkem času nauči toliko, da more postati še kaj drugega; žalostno bi bilo le slišati to, če bi se taisti nahajali v prisilnih delavnicah. Kar se tiče glede očitanja, omeniti mi je, da bi se smelo tudi nekemu drugemu zavodu veliko žalostneje očitati, kakor se očita kmetijski šoli na Grmu; kajti tam bi se morali vzgajati le najuglednejši ljudje in poučevati racionalnega gospodarstva posebno pri njih zadrugah, ki tako globoko pogrezajo in povzročijo preprostemu ljudstvu mnogo zla. O eni taki katastrofi čuli smo že mnogo žalostnega iz ribniške doline. To sem tedaj, gospod urednik, napisal in Vam povem pri tej priliki, da sem in ostal bom vedno hvaležen deželni kmetijski šoli, kjer sem imel priliko se mnogo koristnega naučiti za javno življenje ter kličem Bog živi ta zavod in njega bodočo kmetijsko šolo na Gorenjskem.

Bivši gojenec.

S selških hribov. Šmartinski učitelj, g. Rojina je v družbi z dvema drugima gospodoma na velikonočni ponedeljek kupoval čebele v Podblici. Kupil je nekaj panjev in prav dobro plačal, da so ga prodajalci zelo hvalili. Zato smo se čudili, ko smo v »Slovincu« od prejšnje sobote brali zabavljiv članek, v katerem se sramoti njega in njegova dva tovariša. Podblica je bila do-

sedaj še na precej dobrem glasu, če bodo pa Podbelčani tako hinavski in če bodo tako delali, se bo vsakdo ogibal njih vasi. Sploh je postala Podblica zadnji čas ena najbolj zagrizenih vasi, odkar nosita tam zvonec Španc in Mihovc. Zadnji je tako neumno klerikalen, da je prišel na velikonočni ponedeljek k Špancu in ga silil, da bi šla in omenjene gospode vrgla iz Pogačnikove hiše, kjer so južinali. Upil je: «Liberalce moramo zapoditi! Liberalci ne smejo biti v vasi!» Španc je bil vendar toliko pameten, da ga ni hotel ubogati. Mihovc pa je potem sam šel k Pogačniku in skušal izzvati političen pogovor, da jim je mogel pokazati svojo dušno revščino. Dobro bi bilo, ko bi žandarmerija nekoliko pogledala za tem petelinom. On misli, da sme vse in da lahko doseže, zlasti odkar je na nek zvijačen način nazaj dobil puško, katero so mu žandarji vzeli letošnjo zimo. — Če ne bo miru, bomo pa še bolj natančno posvetili v to klerikalno gnezdo in opisali možakarje, za katerimi Podbelčani tako slepo trapajo.

Iz Stare Loke. Odkar pri nas kapelan Florijančič oznanjuje vero ljubezni, se širita po starološki občini jeza in sovraštvo, kakor nikdar prej. Kapelan vedno skrbi, da ne pridemo do toli zaželenega miru. Od novega leta sem venomer dreza ter zbada v «Domoljubu» in vsakokratnem sobotnem «Slovincu». Ni nam še treba posebej poudarjati, da mož ni poseben prijatelj resnice, hčerke božje, marveč, da pošilja v liste vsako čenčarijo, katero mu obesijo na vrat plesnjive tercijalke, ne da bi se prej prepričal o resničnosti dotične novice. Ob nedeljah ljudje že kar povprašujejo: «Kakšno laž je pa danes prinesel „Slovenec“?» Tako je v velikonočni številki razobesil veliko raco, da se starološki liberalci zbirajo na posvetovanje ponoči v vasi Mojskrin, in da jim v to svrhu prepušča nek mož — občinski odbornik — svojo hišo. Da bi bilo še groznejše slišati, naj bi bil kapelan pisal, da zarotniki prihajajo ravno o polnoči, v dolgih haljah, z našemljenimi obrazi in da potem klerikalce odirajo na meh. No, možem od fare ni treba hoditi na posvetovanje celo v Mojskrin, ker to lahko opravijo doma, najmanj imajo pa povoda potikati se okoli ponoči, ker nimajo nepoštenih namenov in ker prav rade volje prepuščajo tisto tavanje po temi gotovim gospodom, ki so že popadali raz «lojter» na smrdljivo gnojnico. Najhujši trn v peti je dopisniku seveda starološki občinski odbor, ker v njem nimajo več večino kimovci in mežnarji. Zdaj obira občečisanega župana, zdaj se zopet zaganja v posamezne odbornike in tajniška služba mu krati spanje. Zlasti od starološkega shoda sem kar mrgoli neresnic v «Slovincu» o tukajšnjih razmerah. Tako smo brali v škofovem listu, da je Fortunov Peter tako udaril kapelana, da je imel vso črno roko. Morda je bil pa ravno kapelan tisti «mož», o katerem trdi Florijančič, da mu je njegova žena dve gorki založila? Sicer bo pa o tem že odločilo škofjeloško kazensko sodišče, pred katerim se bo še ta teden moral kapelan zagovarjati kar dvakrat zaradi svojega obnašanja na shodu. (Se je že izkazalo minulo sredo. Opomba uredništva.) Pokazalo se bo, če so gotovi gospodje res tako mirni in drugim v izgled, kakor bi morali biti ali če niso morda le bolj v pobujanje. Kakšne laži je kvasil o podžupanu in od hiše do hiše je pripovedoval, da je podžupan na shodu govoril, dasiravno ga niti tamkaj ni bilo. Kako bo to uplivalo na ljudstvo, ako se bo izkazalo, da duhovni gospodje na zloben način in brez potrebe obrekujejo poštene može! Vsakemu poštemu človeku se mora gnjusiti tako početje. Naš kapelan tudi namiguje, da je starološka županija pod žensko komando, češ, da je pod «Velesovsko gosposko». Mož je sedanjí čas zamenjal s preteklim. Tekom zadnjih 20 let je izvzemesi kratko dobo treh let naša občina res tičala pod ženskim krilom, sedaj pa ne več. Blažeskoví mami se venomer cedé sline po onih lepíh časih, ko je ona imela vajete v rokah. Jelovčanova mati in njeni podrepniki sedaj tarnajo, da so za časa volitev spali, v resnici so pa volilci le spregledali, in se iznebili ženskega predpasnika. Odtod vsa jeza in ker se je drugače ne morejo ohladiti, pa po znanem dopisniku razširjajo o svojih nasprotnikih različne laži po «Slovincu» in «Domoljubu». Kdor redno ne zahaja v

Jelovčanovo gostilno, tisti je liberalce ali brezverec, kdor je pa tam stalen gost, je veren katoličan in mu je vse dovoljeno na «katoliški podlagi». Toda, četudi težko, tri leta bodo že morali potrpeti s sedanjim županom in odborom, čez tri leta bo pa starološka občina morda zopet prišla pod «Velesovsko gosposko» — ali pa tudi ne! Do takrat naj se penzionirani odborniki privadijo malo več olike, da jih ne bodo advokati hodili učiti manire. Lahko pa tudi naprej zganjajo svoje surovosti, bo saj občinska blagajna od tega kaj imela. To naj bo odgovor na «Slovenčeve» laži. Polagoma pride vse na vrsto in se bo vse porabilo. Saj je še celo kosti onega prešička, o katerem je poročal «Slovenec», kupila znana cunjarica v Stari Loki, ki prevzema od sedlarjev zavržene podloge od komatov. Končno naj Vam še sporočim, da bo prihodnjo nedeljo 15. t. m. pri Blažeskoví «katoliški bal» v to svrhu, da se bo že enkrat pojedlo onega pol teleta, in pohrustalo onega pujska, ki sta bila ob priliki starološkega shoda pripravljena za vrle katoliške želodce. Te slastne pečenke ni bilo mogoče spraviti med ljudi, ker so takrat odvisni mežnarji zbežali pred neodvisnimi kmeti — v farovž! Dober tek, «Čočevci»!

Iz Žabnice. Zadnji dopis iz Stare Loke o znanem «Košarju» naj še mi v toliko popolnimo, da ima ta mož zato tako piko na svoje sovasčane, ker v Žabnici gospodarji nekaj časa sem skednje prav dobro zaklepajo. Na Joža Novaka je pa zato hud, ker se boji, da bi mu mavčiški župan zaradi bližnje soseske ne naložil občinske doklade na njegov «britof»! Upamo, da ima ta zavedni Demšarjev volilec za enkrat dosti tobaka. Postrežemo mu pa ob priliki lahko tudi še z močnejšim. — «Slavna Žabnica», kakor nas je izvolil imenovati škofjeloški novičar v «Slovincu», se lepo zahvaljuje žegnanemu dopisniku, ki se iz nas norčuje, ker smo pomagali nekemu revežu na Šutni postaviti borno kočjo. Mesto da bi se posmehoval «Šutenski vili», naj bi raje pomagal svojim starološkim «odvisnim kmetom», od katerih so nekateri prav tako podpore potrebni, kakor ubožec na Šutni. Pravijo, da imata dva komaj po enega vola, trije sejejo skupaj po en liter prosa, dve tretjini teh zaklarjev pa še tega nimati. Nikakor nimamo namena norčevati se iz ubožcev, kakor to delajo božji namestniki v «Slovincu», temveč smo to le povedali, da dopisnik ne bo več kvasil takih neumnosti, ker ima pred svojim pragom dosti pometati.

Iz Poljan. (Perejo se — pa bodo ostali le u m a z a n i.) Naši katoliški organizatorji in rešitelji našega kmeta so se jeli zadnji čas prati. V zadnjem brez trohice poštenja imajočem lističu «Domoljubu» so pričeli svojo žehto. «Prepozno ste prišli; po toči zvoniti, je zastoj.» Tako je tudi z vami. Zdaj, ko ste jo korenito zavozili, ko ste zabredli v mlako, s katere se ni mogoče več skobacati, zdaj je čas in najlepše se otresemo vseh skrbi in vseh očitaj, krivde in sleparij, ako zvrnemo vso stvar na «liberalce». Liberalci so vzrok, da je propadel konsum, liberalci, «tajni in očiti», so osleparili ljudstvo za lepe tisočake. Kajpada? Kdo je bil ustanovitelj, kdo voditelj in nadzorovatelj vsega tega početja? Kaj niso bili v odboru in pravi voditelji umrle zadruga nad vse hvaljeni, vsega zaupanja vredni Urban Pintar in drugi? Če je zadruga propadla, krivda zadene vas same. Iz vsega pa sledi, ker kljub vsej vaši čuječnosti ni šlo in so po vašem izpovedanju posamezne osebe nastopale nerealno, da niste vredni tistega zaupanja, katerega si lastite v imenovanem lističu. Rešili bi še radi zadnje ostanke vaše, za naš kraj nesrečne organizacije, to je posojilnico in mlekarno. Povemo vam navravnost, da ni daleč čas, ko bodo zadnji ostanke zginili z doline, zapustivši žalosten spomin. Da je napravilo ljudstvo pravi «run» na posojilnico, temu se ni čuditi, kdor ve, kako se je uradovalo v tem zavodu. O tem bi vedelo nekaj advokatov dati najtočneje pojasnilo. Zavod, oziroma možje, ki so se spustili v leta dolge pravde in ki na opetovana pozivljanja nočejo ali ne morejo dati odgovora o falsificirani bilanci in 4000 K, ne zaslužijo najmanjšega zaupanja in bodi to tudi Urban Pintar, Anton Jesenko ali Lojze Goselj. Ne bodemo se o tem dalje prerekovali, kdor hoče še več vedeti, naj vpraša posamezne deležnike in ti povejo toliko,

da je sramota, da se tak zavod pusti s takim uradovanjem. — Isto, kar smo zgoraj rekli o posojilnici, ni nič boljše z mlekarjo. Mlekarna je zadruga in kot taka mora redno vsako leto sklicati občni zbor in položiti združnikom aktiven ali pasiven račun. Kdor ima dobro mnenje, pravo vnetost za blagor ljudstva, temu se ni ničesar bati — tudi javnega mnenja ne. Zatrjevanje, da eventuelno zgubo prevzameta pri mlekarji Lojze Grošelj in Anton Jesenko, je navadna farbarija nevednega ljudstva, kar se pa bode prej ali slej še kruto maščevalo. Z obnim zborom in računi na dan! — Da bi se bolj oprali, povedo z vidnim škodoželjem, kakršno je patentovanim katolikom lastno, da sta bila brata Stanonik obsojena radi nekkih besedi od okrajnega sodišča. No, če pa ni drugače, pa povemo, da radi takega delikta je bil obsojen od istega sodišča tudi Anton Jesenko in Urban Pintar, oziroma njegova žena dvakrat v kratkem času. Sploh pa, če bode Urban Pintar v večnih pravih, bo kmalu najzanimivejši gospodar brez posestva. — Značilno za naše katoliške može in njih ljubezen do bližnjega je tudi to, da zdaj vsako krivdo iz svoje organizacije hočejo zvaliti na že pred dvema letoma umrlega Pavla Dolinarja, njih vestnega pristasa in brata ribniškega dekana. Ob njegovih smrti ste ga hvalili in povelicevali njegove zasluge; a danes ga preklinjate, mečete blato na njegov grob, ga proglašate za sleparja in hočete ubogo vdovo in otroke spraviti ob vse. Pravi mož, ki ima res kaj krščanskega čuvstva v srcu in ne na jeziku, ne dela tako. On prikriva slabosti in napake, posebno pa umrlih. Pa kaj hočemo: klerikalci so povsod enaki, če se jih tudi v maslu spoja.

Novičar.

Na Gorenjskem

Prihodnja številka »Gorenjca« izide že ob polstirih popoldne, ker ima tehnično osebje tiskarne na binkosno soboto skrajšan delavni čas.

Poročila sta se v Kamniku dne 8. majnika t. l. g. Josip Nikolaj Sadnikar, c. kr. višji živino-dravnik, in gospica Štefanija Sadnikar, roj. Novak. — Jutri se bo poročil g. Valentin Kompare, c. kr. davčni pristav v Krškem, z gospico Ano Prevc iz Kranja. — Dne 22. majnika bo poroka gospodične Marije Golob iz Kranja z gosp. Ivanom Habjanom iz Soštanja. Čestitamo!

Seja kranjskega občinskega odbora od 13. t. m. Zupan naznani, da je g. Jos. Likozar kot glavni dedič po zamrli Jeri Zorman izročil volilo pokojnice na korist ubožnemu zavodu in bolnišnici ter sirotišnici. — Sprejme se soglasno po občinskem odborniku dr. E. Šavniku stavljeni in utemeljeni predlog: 1.) Občinski zastop se pridruži prošnji krajnega šolskega sveta za razširjenje tukajšnje štirirazredne ljudske šole v petrazrednico; 2.) bo skrbel za vse stvarne potrebsčine; 3.) se izreče obč. zastop, da voli iz občinske blagajne 200 K v remuneracijo učiteljskim osebam, katere bodo vsled tega razširjenja prizadete. Razdelitev te remuneracije pristoji okrajnemu šolskemu svetu. — Zastopnikom občine v naborno komisijo se določita občinska odbornika F. Krenner in J. Račko v c. — Rešite se ugodno dve prošnji za sprejem v občinsko zvezo. — Ko se še dovoli F. Schmeidu stalna podpora mesečnih 6 K. zaključijo zupan sejo.

Nepopoljšljivi Koblar. Naš tehant ne da in ne da miru. Intrigiranje je temu božjemu namestniku že tako prešlo v meso in kri, da pograbi vsako še tako neumestno priliko, samo da more delati zdražbe. Ko sta tukajšnji krajni šolski svet in občinski odbor prosila za razširjenje dekliške šole, je pri občinski seji ugovarjal razširjenju v šestrazrednico in se pokazal nasprotnika te ideje tudi v »brzjavu« sejnem poročilu v »Slovencu«. Komaj je deželni šolski svet odklonil prošnjo, je že udaril Koblar v »Slovencu« na veliki boben in hujskal zoper poslanca Pirca, češ, niti razširjenja dekliške šole ni mogel Kranjcem izposlovati. Zajedno se je prelevil iz nasprotnika v velikega zagovornika razširjenja in s pobožno proti nebu zaviti očmi je milo tarnal, kako si stariši žele razširjenja in kakšno škodo trpi Kranj, ker se prošnji ni ugodilo. Previdno je seveda zamolčal, da je bil dež. šolski svet

pripravljen ustreči prošnji, da pa tega ni mogel storiti, ker deželni odbor vsled klerikalne obstrukcije ni mogel dovoliti izvanrednega prispevka za pokritje stroškov razširjenja. Dasi je Koblar za ta vzrok prav dobro vedel, je vendar krivdo o neuspehu valil na druge. Ker se je prva akcija zaradi obstrukcije in sicer edinole zaradi obstrukcije Koblarjevih prijateljev izjalovila, skuša sedaj krajni šolski svet na drug način izposlovati za Kranj prepotrebno razširjenje dekliške šole saj v petrazrednico. Ker v doglednem času ni pričakovati od dežele izvanrednega prispevka, naj bi se glasom prošnje c. kr. šolskega sveta združil začasno prvi razred deške ter dekliške šole in prosta ženska učna moč naj bi poučevala v petem razredu dekliške šole. Na tako razširjenje je že mislil krajni nadzornik Žumer, ker bi se dalo doseči brez stroškov in ne da bi trpel pouk, kajti na razpolago je zadostno velika soba za eventuelno združen prvi razred. Tako bi se prišlo že letos v okoliš prav občutnemu nedostatku v Kranju in stariši bodo prav hvaležni dež. šolskemu svetu, ako bo ugodno rešil prošnjo za razširjenje v navedenem smislu. Kranjci smo pa tudi opravičeni pričakovati naklonjenosti od strani deželnega šolskega sveta, kajti nobena občina na Kranjskem razun Ljubljane ne žrtvuje toliko v šolske namene, kakor mestna občina Kranj. In prav včeraj je zopet pokazal kranjski občinski zastop s svojim soglasnim sklepom, katerega podajamo na drugem mestu, svojo ljubezen do šole. Tisti pa, ki je moral zopet pointigrirati, seveda ni nihče drugi, kakor naš ljubeznjivi tehant. V sejo krajnega šolskega sveta ga seveda ni bilo, da bi bil tam razložil svoje pomisleke in tudi k včerajšnji občinski seji si ni upal priti, dasi sicer tje vedno hodi prodajati svoje vice-virilistovsko dostojanstvo, zato je pa v sobotnega »Slovenca« spustil kar dve strupeni notici zoper nameravano razširjenje. Ni nam treba še posebej poudarjati, da ga tudi v tem slučaju niso vodili stvarni razlogi. Svojega nasveta, da naj se raje nastavi suplentinja, mesto da bi se združil 1. razred, pač sam ne smatra resnim, ker za plačo nove učne moči ravno ni dobiti deželnega prispevka. Mož je to priliko le hotel zopet po svoje izrabiti v osebne napade. Zato se je obregnil ob deško šolo, ki je med najboljšimi v celem okraju in se seveda prav surovo zakadil v Pirca, o katerem trdi, da se vsako soboto v »Gorenjcu« zaletuje v dekliško šolo in da blati njena kateheta. No, v »Gorenjcu« ni niti Pirc niti kdo drugi kdaj kaj pisal zoper dekliško šolo. Če smo pa kdaj prijemali kateheta, ki sta pa tudi kateheta na deški šoli, se to že zdavnaj ne pravi zaletavati se v dekliško šolo. Le nikar naj si Koblar ne domišlja, da bomo molčali, če kak katehet ali pa tudi kak suplent pride v navskrižje s šolsko postavo. Prav gotovo ne bomo mirno gledali, ako kapelani nastopajo v šoli kot agitatorji klerikalnega izobraževalnega društva, ako prodajajo v šoli roženkrance in molitvenike, ako divje pretepajo otroke, in ako pozivljajo deklice, da naj jim iz hlačnih žepov jemljejo pomaranče...! Če Koblar nima dosti, mu bomo prihodnjič povedali še kaj več.

I. promenadni koncert tukajšnje meščanske godbe se vrši v nedeljo ob poldvanajstih na glavnem trgu. Spored: 1.) Wagner: koračnica; 2.) Vilj. Wlassak: Svečanostna simfonija; 3.) Strobl: »Moja ljubica«, polka francoska; 4.) Tuček: Venec narodnih pesmi; 5.) H. Schneider: »Du liebe Wienerstadt«, valček; 6.) V. Parma: Slovenska koračnica.

Glasbeni večer gojencev g. Fr. Wogrolja. Kakor se nani poroča, napravi g. Wogrolj s svojimi gojenci in gojenkami dne 24. majnika II. glasbeni večer. K tej predstavi, ki pa se ne sme zamenjati z javnimi koncerti, imajo vstop le roditelji gojencev ali pa od teh vpeljani znanci in prijatelji glasbe. Spored, katerega priobčimo v prihodnji številki, obsega precej težke skladbe in je prav primerno sestavljen po napredku gojencev.

Umrla je v Kranju minulo nedeljo zjutraj gospica Nadina Majdič, hčerka tukajšnjega veletržca g. Vinka Majdiča, v starosti 14 let. Naše iskreno sožalje! — V Trzinu je umrl prejšnjim gospod Friderik Ankemius v starosti 86 let. N. v m. p.!

Preddvorskega župnika g. Matevža Jereba prav uljudno prosimo, da izvoli pogledati velike grape v pred-dvorski župni cerkvi na levi strani ob klopeh. Človek si prav lahko, če je le količjak nepazljiv in ne gleda pod noge, zlomi nogo. V interesu ondodnih njegovih župljanov ga vprašamo, če misli g. župnik dati popraviti tla tako, da bodo vsaj ravna in se ne bo bati kake nesreče, da si kdo izpahne ali celo zlomi nogo. Torej prosimo, g. Matevž!

Islet »Gorenjskega Sokola« v Žabnico je preložen na dan 5. junija t. l.

Iz Škofje Loke se nam piše: Dobra prijatelja morata biti škofjeloški stražnik Jože Perko, podomače Perkus, in pa njegov hišni gospodar Anton Hafner, kajti Perko neprenehoma gostuje v eni in isti sobi že od leta 1844., torej ravno 60 let. Malo takih gostačev, pa tudi gospodarjev. Perko pravi, da se doslej z gospodarjem še niti enkrat nista sporekla. Radi verjamemo, sicer ne bi dolgo dobo 60 let skupaj živela.

Iz Stare Loke se nam poroča: Debeli prijatelj debele Jelovčanove mame jo je v sredo pošteno staknil za svoj predolgi in hudobni jezik. Pri okrajnem sodišču v Škofji Loki je bil obsojen na 200 K in vse sodne stroške, ker je obrekoval dva poštna posestnika. Pomagalo mu ni nič, čeravno je priče učil debeluhar iz Škofje Loke. Več prihodnjic.

Nesreča v kamenolomu. V škofjeloškem Kamenitniku je v sredo popoldne pobila do 1400 kg težka skala 36letnega kamnoseka Angela Bussolinija. Živel je vsled dobljenih poškodb jedva četrte ure. Truplo so prenesli v škofjeloško mrlašnico. Pokojnik, ki je doma iz Feltre na Laskem, je bil oženjen in zapušča mlado vdovo z več nepreskrbljenimi otroci. To je sedaj že drugi smrtni slučaj v Kamenitniku. Dal Bog, da bi bil drugi zadnji!

Poročil se je v torek v Ljubljani gospod Anton Germek, učitelj na Bukovici pri Škofji Loki, z gospico Antonijo Rakovec, učiteljico pri sv. Lenartu. Bodi srečno!

Konsum na Česnjici je pod patronanco novoizvoljenega deželnega poslanca preč. g. Demšarja deloval v minolem letu z izbornim uspehom. Čistega dobička je imel baje celih 40 vin., reci štirideset vinarjev! Ker ima konsum tudi 40 članov, razdelitev dobička med zadrudnike velemom na Česnjici ne bo delala posebne preglavice. Računi utegnejo v kratkem postati bolj zamotani, ko bo treba med posameznike deliti — dolgove!

Veselica bralnega in pevskega društva »Ratitovec« v Selcih se je izvršila prav dobro dne 1. maja t. l. Lepo ubrano pevske zборе so zapeli vrli pevci in pevke lepo in pravilno. Igra »Eno uro doktor« je bila izborna in so vsi igralci izvršili svojo nalogo z vsem ognjem. Štrjanec in Ančika sta bila zares dika te igre. Tudi ostali se se krepko držali v svojih vlogah. Igra »Polžejedec« je napravila mnogo smeha. Piskrovezec in Micika sta rešila v polni meri svoji vlogi, ravnotako redar in krojaški učenec. Občinstvo je igralcem in igralkam z glasnim ploskanjem pokazalo svoje priznanje. Izvršetku sporeda je sledila prosta zabava. Vmes sta pela domači pevski zbor in zbor bralnega društva iz Dražgoš, nekaj pesmic sta zapela tudi skupno oba zbora. Nazadnje pa se je veseli svet obmetaval s koriandoli in serpentinami

Poziv! Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev zboruje letos o binkošti v Postojni. Cenjene gg. tovariše in tovarišice, ki reflektujejo na prenočišča, prosimo, da se zanesljivo zglasijo vsaj do 18. t. m. pri pripravljalnem odboru za »Zavezino« zborovanje v Postojni, ker se na poznejše prijave ne bomo mogli ozirati. One pa, ki se nameravajo udeležiti banketa, ki bo ob tej priliki v hotelu pri »ogrski kroni« — kuvert 2:40 K — prosimo nujno, da se zglasijo najkasneje do 16. t. m. pri podpisnem odboru. Pripravljalni odbor.

Prodaja »Gorenjca« je prevzel z današnje številko g. A. Kališ, trafikar v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3.

Narodna čitalnica v Kamniku priredi jutri v nedeljo v društveni dvorani dramatično predstavo »Čevljar baron«.

Češki tehniki na Gorenjskem. Jutri v nedeljo pride večje število čeških tehnikov in akademikov iz Prage pod vodstvom profesorja Petrljka, da si ogledajo stavbo

železnice in tovarne. Obed bo na Jesenicah na pošti. Z Jesenic odrinejo tehniki čez Dobravo v Vintgar in od tam na Bled.

Na Potokih pri Javorniku se vrši binkoštni ponedeljek planinska veselica s plesom v prid zgradbe nove brvi čez Savo na Dobravo. Spored objavimo prihodnjic.

Izrebrani porotniki za drugo porotno zasedanje so naslednji gospodje z Gorenjskega: Gašper Čarman, posestnik v Škofji Loki; Anton Globočnik, gostilničar in posestnik, in Ivan Jelenc, posestnik in trgovec, oba v Trziču; Ivan Kosir, posestnik v Škofji Loki; Josip Košmelj, posestnik in mesar v Železnikih; Ivan Levec, posestnik v Velikem Mengišu; Vinko Majdič, veletržec v Kranju; Josip Pintbah, župan in posestnik v Radečah; Karol Repe, posestnik na Mlinih; Ivan Rus, posestnik na Zagorinah, in Ivan Sartori, posestnik in ključar v Radovljici.

Drobiž z Gorenjskega. Blaž Čemazar, posestnik v Selcih, je na vrtu svojega doma zlagal drva; pri tem delu pa mu je spodrsnilo in je padel, a drva so ga tako nesrečno prišla, da si je zlomil tilnik. — Hlod je padel pri sekanju drv na trebuh 60 let staremu drvarju Plešu Podkorenemu. Pleš je bil takoj mrtev. — Minulo nedeljo sta se stopla Janez Hlebs in Jožef Celar, hlapca pri Weberju v Lukovici. Hlebs je udaril Celarja najprej z vilami po glavi, potem pa mu je prizadel še več ran na nogi. — Janeza Betona, ki je padel dne 4. t. m. v Kokro, je minulo soboto popoldne našel Janez Zorman s Huj v Kokri blizu mlina »v peceh«. Na sprednjem delu glave je imel eno veliko in eno manjšo rano. Pri ponesrečencu se je našla srebrna ura z veržico, murček, žepni nož, beleznico in 22 vin. gotovine.

Križem sveta.

V celjski okrajni zastop so večeraj zmagali Slovenci iz skupine veleposestva po ljutem boju z 1 glasom večine. Slovenski kandidatje so dobili 30 glasov, nemški pa 28. Čast vrlim kmetom, ki so vsi prišli na volišče!

V pojasnilo. Ne kupuj inačke v vreči, pravi pregovor, ki naj se ga spominja vsakdo, ki si namerava nabaviti šivalni stroj. »Kupim si Singerjev stroj,« pravi brezdvomno vsakdo, ki bi rad imel šivalni stroj; saj pozna to ime vsak otrok in vsakdo ve, da so Singerjevi šivalni stroji najboljši in je prve porabne stroje te vrste spravila v promet delniška družba Singer & Co. ter si pridobila svetovno ime. Žalibog pa odjemalce, oziroma kupce pogosto begajo agentje itd., ki sebi v korist zlorablajo ime »Singer«. In če kdo kupi tak Singerjev stroj, je seveda nezadovoljen — in zakaj? Zato, ker se ni prepričal, če je res kupil »originalni Singerjev stroj«. Naj si torej vsak kupec šteje v dolžnost, da, predno kupi stroj, tudi vpraša po »originalnih« Singerjevih strojih, ker samo ti so vzorno konstruirani in samo to so najboljši šivalni stroji, ki se na njih lahko tudi obenem veže in krpa nogavice. Da varuje kupce pred prevarami, je nastanila Singer & Co., deln. družba za šivalne stroje, po vseh večjih krajih Kranjske tamkaj domače, z našimi legitimacijami preskrbljene zastopnike, ki naj občinstvu dajo pojasnila. Tudi Singer & Co., delniška družba za šivalne stroje v Ljubljani, na sv. Petra cerkvi št. 4 daje drage volje vsakomur informacije in naj se zatorej vsakdo, ki bi rad pojasnila, zaupno obrne nanjo, da takoj brezplačno pošlje k njemu svojega zastopnika, da mu poda kakršnakoli pojasnila.

Odlikovanje. Pri rednem občnem zboru avstrijskega društva za varstvo živali dne 24. marca t. l. v dunajski rezurci je bila pripoznana g. Adalbertu Queiserju, c. in kr. dvornemu tiskarju v Amstetnu na Nižjeavstrijskem, častna diploma. Gospod Queiser je rodом iz Kranja.

V senci bajoneta pokopal otroka. Župnik Weber iz Žatca na Češkem se je protivil iti v bližnjo župnijo, da bi blagoslovil truplo na davici umrlega otroka nekega revnega moža, predno ta ne plača znesek za blagoslovljenje. Otrokovo truplo je ležalo pet dni nepokopano. Potem pa je šel orožnik po župnika, katerega je spremil do pokopališča sosedne župnije, kjer je moral ob navzočnosti orožnika blagosloviti truplo umrlega otroka. Le z največjo težavo je mogel navzoči orožnik krotiti velikansko ogorčenje proti župniku.

Društvo svobodomiselnih akademikov «Sava» na Dunaju priredi svoj II. redni občni zbor dne 16. t. m. v restavraciji «Zum Magistrat».

Rusko-japonska vojna.

Minuli petek so Japonci zavzeli Fengvangčeng. Napadli so Ruse, predno so se ti mogli opomoči od svojega poraza ob Jalu, pri katerem so menda izgubili okrog 3000 mož. Listi poročajo, da je Fengvangčeng padel po še bolj krvavi bitki, nego je bila bitka ob Jalu. V Petrogradu se govori, da je na obeh straneh padlo nekaj tisoč mrtvih. — Pariški listi poročajo, da se je vladivostškemu brodomu posrečilo neopaženo priti pred Port Artur ter po razstrelitvi v bližini pristanskega vhoda potopljenih japonskih parnikov združiti se s portartursko eskadro. Isti listi zatrjujejo, da so bile tri japonske križarke razstreljene v zrak. — Po Petrogradu se širi vest, da se je po Japoncih porušena železniška proga v Port Artur vsled tega zopet lahko popravila, ker so Rusi na Kvatungu porazili Japonce. Portarturska posadka je namreč vdrla iz trdnjave in nepričakovano napadla Japonce. Po ljutem boju se je Rusom baje posrečilo, Japonce vreči v morje.

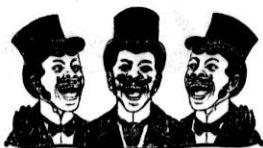
Domača knjižnica.

Jurij Vega. Da bi slovenski narod natančneje spoznal Vego, založila je posojilnica in hranilnica v Moravčah brusuro Jurij Vega (predavanje g. stotnika Fridolina Kaučiča v društvu «Zvezda» na Dunaju dne 6. marca 1904). Cena komadu 20 vin. Čisti dobiček je namenjen Vegovemu spomeniku v Ljubljani. Naročila sprejema Učekar v Moravčah. Knjižico prav toplo priporočamo.

Darila.

III. izkaz daril in prispevkov Dijaške kuhinje v Kranju od 1. marca do 30. aprila 1904: g. Erv. Burdych, lekarnar v Škofji Loki 10 K, profesorski kolegij za marec 13 K, prispevki meščanov 41 K, Pavel pl. del Negro 20 K, dr. Franc Zupanc, c. kr. vladni svetnik v Ljubljani 10 K, dr. Jan. Vavpotič, c. kr. okrajni zdravnik v Novem mestu 4 K, učitejski zbor deželske ljudske šole v Kranju 10 K namesto venca na krsto pok. g. Mat. Roosu, župnik Jak. Strupi v Šmartnem pod Šmarno goro za l. 1904 10 K, dve telovadkinji slugam, ki so jih oblekli 1:20 K, nadinženir Bloudek 2 K, «Sokol» 20 vin, da je smel pomagati starosti obleči suknjo, «Sokolica», ki je pomagala dvema Sokoloma obleči suknje, «bakiš» 1:20 K, posojilnica v Radovljici 100 K, prispevek mestne občine Kranj za l. 1904 500 K, Ant. Gabrijelčič, gostilničar na Brezjah za pot v Kranj 2 K, s upilo za Bled in okolico 2 iztisa 60 v, F. in M. 4:50 K, Viktor Recher 20 K, mesto vstopnine k predstavi dne 26. marca od zapanega 2 K, prof. Evg. arc 5 K mesto vstopnine k omenjeni predstavi, župnik Ig. Fertin v Zaspu 5 K, «svinje» na biljardu 4 K, volilo rankega Mat. Roosa (po upravnistvu «Gorenjca») 10 K, dr. Ant. Arko v Škofji Loki 10 K, Fr. Strupi, župnik in načelnik okr. cestnega odbora v Čirčicah 10 K, m.ščani za april 54:20 K, gospa prof. Zigonova mesto vstopnine k predstavi dne 26. marca 2 K, profesorski kolegij za april 12 K, narodna čitalnica v Kranju 250 K ko. prebitek trikratne predstave «Legijonarjev», klevovec 30 vin, posojeno krono vrnil 1 K, dr. Gv. Srebre, odvetnik v Brežicah 20 K, adjunkt Seliškar mesto vstopnine k «Legijonarjem» 5 K, J. Likozar 22 K, notar Ant. Šlamberger 10:20 K, k. z. zadeva Tine Zevnik 5 K in Jože Vidmar 10 K, kranjska hranilnica v Ljubljani 100 K. Odbor dijaške kuhinje izreka vsem dobrovolcem najsrčnejšo zahvalo in jih prosi nadaljnjih podpor, da mu bo mogoče ostati pri istem številu podpirancev kot dozdaj. S 1. maja je bil namreč primoran z ozirom na sedanjo draginjo plačevati za kosila po 22 in večerje po 14 vin, tako da bo približno 180 kron več stroškov kot drugače.

Brandt, Kranj Sladoled

Najboljše sredstvo proti angini, priporočeno od prvih doktorjev. Pošilja se na vse kraje. 83—2

Izraven okus kave dosežete s prisojanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorek dragovoljno.
Pošta 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zastavi pošiljki maslenk.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-1711.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel

Krenzbergerjevo kavarno v Kranju poleg „Zvezde“.

Ker sem že dolgo vrsto let bil v raznih največjih kavarnah, upam, da mi bo cenjenim gostom mogoče postreči v vsakem oziru.

Trudil se bom kolikor največ, da bom zadovoljil p. n. goste tako z dobro pijačo, kakor tudi s točno in solidno postrežbo.

Znižane cene.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

z odličnim spoštovanjem

Jožef Carl, kavarnar.

84—2

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena, nepozbljiva hčerka in sestra, gospodična

Nadina Majdič

previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi, zelo mučni bolezni v 14. letu svoje dobe danes ob 3. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb prelube ranjce bode v torek, dne 10. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi.

Nepozabljivo priporočamo v molitev in blag spomin.

V Kranju, dne 8. majnika 1904.

Vinko in Matilda Majdič, starši. — Vinko, Demeter, brata. — Anica, Marica, Saša, Tilka, Vera, Zdenka, Mira, Zora, Ema, sestre.

Zahvala.

Za vse izkazano srčno sočutje v bolezni in ob smrti naše nepozabljive, ljubljene hčerke, oziroma sestrice, gospodične 87

Nadine Majdič

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

Dalje se zahvaljujemo častiti duhovščini, slavnemu čitalniškemu pevskemu zboru za gniljivo petje, darovalcem kranjskih vencev in šopkov in sploh vsem, ki so drago nam pokojnico spremili k zadnjemu počitku.

V Kranju, dne 11. majnika 1904.

Rodbina Vinko Majdičeva.

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen
pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Izjava.

Podpisana Avgust in Valentin Oman izjavljava, da, ako kateri mojemu bratu **Janku Omanu, davčnemu adjunktu v pok., posodi ali sanj porokuje**, midva moj oče in jaz nisva plačevalca za njim.

80-2

Avgust Oman, posestnik in mizar v Kranju.
Val. Oman, posestnik in trgovec v Predosljih, p. Kranj.

Čvrstega hlapca

sprejem takoj.

Iv. Pr. Lampret, tiskarnar v Kranju.

Naznanilo.

Lepo posestvo z gospodarskim poslopjem, zidano, z opeko krito, v prav dobrem stanju, se proda iz proste roke. — Gospodarsko poslopje je pripravno za gostilničarsko obrt in ima veliko prihodnjost za vsako drugo obrt, kadar se začno graditi nameravane T. Pavšlarjeve tovarne. Poslopje in posestvo se lahko posamezno odda in se nahaja na Bregu. Pojasnila daje **Jos. Novak**, župan na Jami.

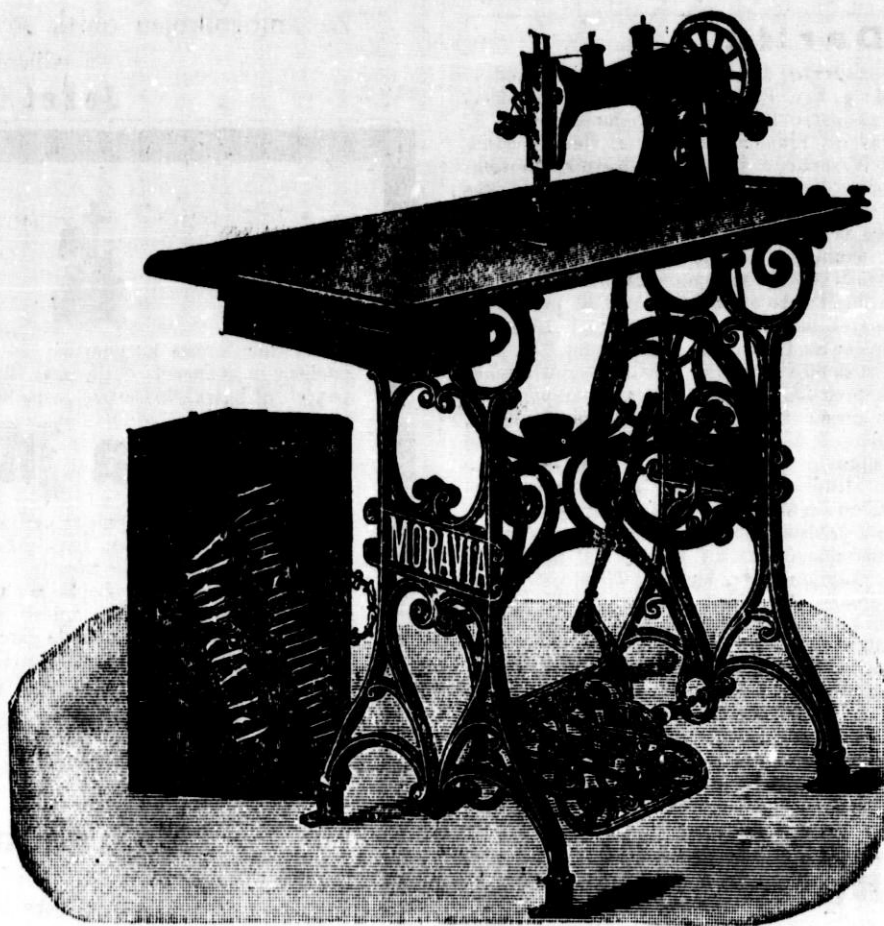
74-3

Naznanilo

s katerim uljudno naznanjam slavnemu občinstvu po Gorenjskem, da sem založen v veliki izberi z raznimi **šivalnimi stroji in kolesi**. Kolesa prodajam proti plačilu, šivalne stroje pa tudi na obroke.

Nikoli

še niste imeli prilike kupiti šivalnih strojev in koles tako po nizki ceni in tako dobrih in trpežnih kakor jih imate sedaj v moji zalogi v Kranju.

Največja zaloga šivalnih strojev in koles na Gorenjskem.
Od 76 kron naprej se dobi pri meni popolnoma nov in dober šivalni stroj, kolo (bicikelj) pa od 110 kron višje.

Vsem cenjenim kupcem bodem vedno točno in natančno postregel. Z ozirom na to in na nizke cene se nadejam obilnih naročnikov ter se udano priporočam z velespoštovanjem

Lovrenc Rebolj v Kranju

Glavni trg št. 189.

Zahtevajte 'Gorenjca' po gostilnah in kavarnah!

Tedenski sejem v Kranju dne 9. t. m.

Prignalo se je 145 glav goveje živine, 5 telet, 231 prašičev, — ovac, — koza, — bus, — konj. — 50 kg: pšenice K 8.—, prosa K 7.—, ovska K 6'50, rži K 7.—, ajde K 9.—, ječmena K 7.—.

Vsi kmetovalci

se lahko pre-
pričajo, da je
najboljše sred-
stvo konje,
krave, telice,
vole, prašiče,
ovce i. t. d.
obdržati
zdrave, močne,
ješče in debele
če se jim pri-
mešuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne **Piccoli**, pri Angelju, Ljubljana
Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja
naročila po povzetju.

Spoštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družin po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izborno zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem A. d. Kocjančič.
Podgora pri Gorici. 18./VI. 1902. I. 199—31

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kavni pijači.

Kdor hoče kupiti

ceno in dobro barvo

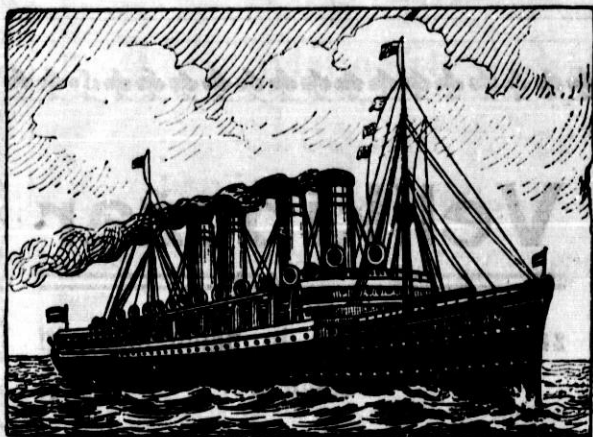
pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwer-spatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

65—3

v Kranju, glavni trg št. 118.

Sedaj samo 70 gld., zelo znižane vozne cene v Ameriko. **Preje 105 gld.** Ravno ista vožnja in po-
strežha kakor preje. 65—6

Iz Ljubljane v Novi York samo 70 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana
Kalifornija i. t. d., toliko višje, kolikor je tarifna cena
po ameriški železnici, s priznano najboljšimi parniki
družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati, in da se mu dober pro-
stor preskrbi, pošlje naj **20 kron** are na moj naslov:

FR. SEUNIG, Ljubljana

Dunajska cesta 31.

Skladišče vina

je odprla s 1. febr. 1904

v Kranju

Istrska Vinarska zadruga

katera posluje že 10 let in si je pridobila
tekem te dobe občno pohvalo ter priznanje
za dobra in pristna svoja vina.

Klet je v hiši Fr. Kuralta.

Kdor želi imeti zdravo in dobro vino, naj pride in
poskusi ter se sam osvedoči o tem.

Cene bodo primerne!

*Foto-emajl
v barvah*

*Broške, priveske,
gumoe za zapest-
nice, igle za kra-
vate i. t. d.*

Jako lepa in primerna darila.

Izdeluje po vsaki fotografiji

Jv. Jagodic

49-7

fotograf v Kranju

Veliki požar

**zamore se lahko in naglo pogasiti
samo s** 13-17

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S 1. počastno diploma za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL
Zagreb

**skladišče vseh gasilnih predmetov,
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk
in gospodarskih strojev.**

Loterijska srečka dne 7. maja t. l.
Gradec: 59 4 67 65 83

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo

izborni zalogo

ur,

zlatnine

in

srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. železnica-jem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gld. 3-75, najtipejša značka, gld. 6-50. 140-47

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

144-45

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati

v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelok**, broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti, modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot, peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorci na zahtevo poštne prosto.

110 51

R. Miklauc.

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

17-17

Polnovplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

„Zakaj so Vaši zobje tako beli?“

„Vsak dan rabim **O. Seydlovo higijenično kozmetično ustno vodo**, ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v **lekarni pri sv. Trojici v Kranju**.

88-10

Systém Balco

GOLDENE MEDAILLE
BERLIN 190142-9 **M. Podkrajšek**

frizer

za dame in gospode

Ljubljana, sv. Petra c. 35

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočeni gor-ko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne provzročuje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Dalje se izvršujejo vsa-ko vrstna dela iz las.

Oddelek za dame s separa-tivnim vhodom.

Večkrat premislan!

**Glinaste peči,
štedilnike, banje**

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tipične in cene
priporoča prva in največja

kovarna

pečij in glinastih izdelkov
August Dreise

115-51

v Ljubljani.

Imam v kleti

58-6

več sto hektolitrov

priprave belega in črnega vina, nekaj fine
rakije in brinovca ter namiznega olja lastnega
pridelka. — Vse solidno postavljeno tudi v moji po-
sodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki
ceni. — Moje skladišče se nahaja pri Matku Košara, go-
stilničarju v Hrušici št. 33 pri Kavalaru.

Ivan Pajman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra).

71-5

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo
po nizki ceni, kuhinjsko
posodo, mizarsko, klju-
čavničarsko, kovaško, zi-
darsko, črevljarsko orodje
in orodje za poljedelce,
kakor **pljuge, lomeža,**
železne brane, vile, moti-
ke, sekire, železne grablje;
nadalje štedilna ognjišča,
nagrobne križe, **vodne**
žage, pile, kovanje za okna
in vrata, žico, žičnike, ka-
tranovo lepko, železno in
pocinkano ploščevino, kar-
bolinej, **trse za obijanje**

**Prodaja Tomaževe žilindre, klaj-
nega apna in redilnega praška za
živino.**

**stropov, vlite kotle. Ve-
liko izber slamoreznice,
plaht za vozove, železnih
peči,**

**Roman-in Portland-
cement, traverze,
stare, železniške
šine**

šine za kolesa, podvozi
in drugo železo, **sesalke za
vodnjake,** cevi in vsako-
vrstno špecerijsko blago.
Zaloga svetilk, **zaloga
različnih barv.**

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Naročajte si prezanjivo knjigo

**Bahovi huzarji
in Iliri.**

Starina slovenskih pisateljev. J. Trdina nam popisuje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem, v oni za hrvaški narod žalostni dobi za zloglasnega Bahovega absolutizma, ko so tudi nekateri naši rojaki igrali pomenljive, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan izboren stilist, način njegovega pripovedovanja je zanimiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in izbrusen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se obenem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri založniku

10—18

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 8 K, po pošti 8 K 20 h.

Kromatična harmonika se prod.

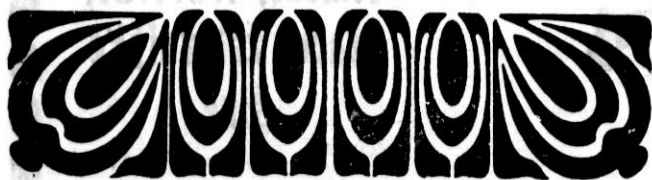
Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

Konces. zobotehnični atelije**Oton Seydl****v Kranju (pri dr. Globočniku)**

izdeluje vsa zobotehnična dela iz kavčuka in kovin kakor krone, mostičke, nasajene zobe, stroje za regulacijo čeljusti in postrani stoječih zob, Continuens Gum (dr. Allen), obturatorje i. t. d.

Nizke cene! Takojšna postrežba!**Odprto vsako nedeljo od 8.—5. ure.**

Njegovi izdelki so bili odlikovani na razstavah v Rimu, Berlinu in Parizu z **najvišjimi odlikovanji** in ga je doletela čast, da je bil zbog svojega strokovnega znanja in strokovne spretnosti imenovan **stalnim cenilcem** jury v Parizu.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Izdaja in tiska konsorcij «Gorenjca».

Odgovorni urednik Matija Cej.

Tiska Iv. Pr. Lampret v Kranju.

JOSIP WEIBL

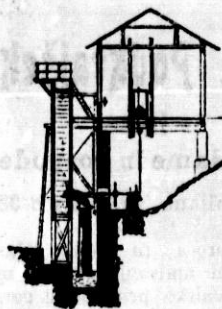
J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmojno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolone križe, štedilnike i. t. d. 125-50

Specijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

17-50

tovarna za stroje, železo in kovinolarvna v Ljubljani priporoča kot posebnost **žage in vse stroje** za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z nemajeno zvezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2 %

od dne vložitve do dne vziige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot golov denar, ne da
bi se obrestovanje pretrgalo.

51-7